

40 หะดีษ

รวบรวมโดย
อิมามนะวะวี

AN- NAWAEWI'S
FORTY HADITH

1413H. - 1992 AD

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**IN THE NAME OF ALLAH
THE MERCIFUL THE COMPASSIONATE**

40 หะดีษ

รวบรวมโดย
อิมามนะวะวี

AN- NAWAEWI'S
FORTY HADITH

1413H. - 1992 AD

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله
وعلى آله وصحبه ومن والاه.

“สืตบหะดีษ” หรือชื่อตามหนังสือฉบับดั้งเดิมที่เป็นภาษาอาหรับว่า “มัดนุล-อรับะอีนัน-นะวะวียะฮฺ” เป็นหนังสือรวบรวมหะดีษที่มีชื่อเสียงของโลกมุสลิม ซึ่งรวบรวมโดยอิมามนะวะวีย์ (สิ้นชีวิต ฮศ.676 = คศ.1277 ขณะที่ท่านมีอายุเพียง 44 หรือ 45 ปีเท่านั้น)

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือหะดีษที่ได้รับการท่องจำ ศึกษา ขวนขวายเพื่อวิเคราะห์วิจัยมาไม่น้อยกว่า 700 ปี และได้รับการแปลแล้วหลายภาษา นอกจากนั้นยังได้รับการอธิบายอีกหลายสำนวน หนึ่งในจำนวนนั้นคือ “ฟัตฮุล-มุบีน” โดยอะหมัด อิบน์ ฮะญัวร์ อัล-ฮัยตะมี

ทราบว่า ในภาษาไทยเคยมีการแปลและพิมพ์เผยแพร่มาแล้วเมื่อหลายสิบปีก่อน แต่ก็หายไปจากตลาดมานานแล้ว

แม้ว่าจะเป็นหนังสือเล่มเล็กเมื่อเทียบกับหนังสือหะดีษเล่มอื่น ๆ แต่หะดีษที่ได้รับการรวบรวมในหนังสือนี้มีคุณค่ามหาศาล เพราะส่วนใหญ่ของหะดีษเหล่านี้เป็นที่มาของวิธีการและหลักการของกฎหมายอิสลาม ส่วนใหญ่เป็นหะดีษที่มีอยู่ในบันทึกของนักขวนขวายและนักบันทึกหะดีษที่มีชื่อเสียงที่สุดของโลกอิสลาม คืออิมามบุคอรีย์และอิมามมุสลิม ซึ่งเป็นหลักประกันถึงความแท้จริงของหะดีษเหล่านี้เป็นอย่างดี

การแปลหนังสือเล่มนี้ ถึงแม้ว่าจะพยายามรักษาคัพท์เดิมที่เป็นภาษาอาหรับอย่างที่สุด แต่บางครั้งถ้าแปลโดยใช้สำนวนภาษาอาหรับแล้วจะทำให้เข้าใจยากหรืออาจไม่เข้าใจเลยก็มี ด้วยเหตุนี้เองคนสมัยก่อนจึงต้องเรียนหรือฟังคำอธิบายจากผู้รู้ (อุละมาอ์) ฉะนั้น ในการแปลครั้งนี้บางครั้งจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงสำนวนภาษาไทยด้วย

ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้แปลคิดว่า มันยังไม่เพียงพอที่จะให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งอยู่นั่นเอง อินชา อัลลอฮฺ ผู้แปลจะพยายามทำอีกเล่มหนึ่งที่มีตัวบท คำแปล และคำอธิบาย

มีอยู่ 2 หรือ 3 หัวข้อที่ได้รับการวิจารณ์จากอุละมาอ์บางท่าน แต่ผู้แปลคิดว่า น่าจะไปพูดถึงข้อวิจารณ์นั้นในหนังสือฉบับอธิบาย เพราะผู้แปลตั้งใจจะให้หนังสือเล่มนี้กระชับที่สุด เพื่อสะดวกในการใช้และไม่หนักใจแก่ท่านในยุคที่เงินบาทมีค่าน้อยลง ทำให้เป็นเหตุให้พ่อค้าอ้างได้สำหรับการขึ้นราคากะดาศ ถึงแม้ว่ากะดาศพิมพ์เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่ทางการควบคุมราคา แต่ความเป็นจริงแล้วทางรัฐบาลควบคุมไม่อยู่

อนึ่งในการใช้อักษรย่อในหนังสือเล่มนี้ ผู้แปลทำแปลกว่าเล่มอื่น ๆ ที่ผ่านมา คือ (ศอว.) แทน ค็อลฮ เพราะเท่าที่ปรากฏอยู่นั้น มีหลายท่านอ่านว่า “ค็อน” แทนที่จะอ่านเต็ม ๆ ว่า “ค็อล-ลัล-ลอฮฺ อะลียฺ วะสัลลัม” (ขอความโปรดปรานแห่งอัลลอฮฺ

และความสันติ จะมีแต่ท่าน-ศาสดามุฮัมมัด) เพราะการอ่าน
“ศ็อน” อาจทำให้ความหมายผิดแผก และไม่น่าฟังอีกด้วย

นอกจากนั้นยังมีอีกคำหนึ่งคือ “เราะฎียัลลอฮุ อันฮุ” หรือ
“เราะฎียัลลอฮุ อันฮา” หรือ “เราะฎียัลลอฮุ อันฮูมา” ผู้แปล
ก็ใช้หลักเดียวกันกับคำว่า (ศอว.) คือ (รอ.) โดยเอาอักษรแรก
ของคำแล้วใส่ในวงเล็บ

อีกคำหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่ศึกษาอิสลามใหม่ ๆ สับสน คือ
คำว่า “เราะฮูล” “เราะฮูลุลลอฮุ” “นบี” ทั้งสามคำนี้หมายถึง
ท่านศาสดามุฮัมมัด (ศอว.) บางครั้งอาจใช้คำว่า “ศาสนทูต”
ก็มี

ผู้แปลพร้อมเสมอที่จะรับฟังการติเพื่อก่อจากท่านผู้อ่าน
เพื่อความสมบูรณ์ของฉบับที่มีคำอธิบายที่ผู้แปลจะ
พยายามทำต่อไป - อินชา อัลลอฮุ

วะบิลลาฮิต-เตาฟีก วัล-ฮิยาเยฮุ

ผู้แปล

5/12/2527

12 เราะบีอุล-เอาวัต 1405

-ที่ปกหน้าเขียนว่า “นะวารีย์” นั้น ที่ถูกต้องออกเสียงว่า “นะวะรี”

หะดีษที่ 1

จากอะมรฺ-มุอฺมินีน อูบฺ ฮัฟส์ (คือ) ท่านอุมรฺ บิน อัล-ค็อฏฏอบ (ร.อ.) กล่าวว่า : ฉันได้ขึ้นท่านเราะสูลุลลอฮฺ* (ศอว.) กล่าวว่า “แท้จริง กิจการงานทั้งหลาย (ขึ้นอยู่กับ) กับการเจตนา และแท้จริง สำหรับทุกคนนั้น (คือ) สิ่งที่เขาได้มีเจตนาไว้ ดังนั้น ผู้ใดซึ่งการอพยพของเขา (มีเจตนาเพื่อ) สู่อัลลอฮฺ และเราะสูลของพระองค์ ดังนั้น การอพยพของเขานั้นไปสู่ (ความพึงพระทัยต่อ) อัลลอฮฺและเราะสูลของพระองค์ และผู้ใดซึ่งการอพยพของเขาเพื่อโลก (ทรัพย์สินสมบัติเงินทอง หรือ เพื่อความสุขทางโลกอย่างเดียว) หรือเพื่อผู้หญิงที่เขาจะแต่งงานด้วย ดังนั้นการอพยพของเขานั้นไปสู่ที่เขาเป้าหมายไว้”

หะดีษนี้บันทึกโดยนักบันทึกหะดีษที่มีชื่อเสียงสองท่าน คือ

1. อูบฺ อับดุลลอฮฺ มุฮัมมัด บิน อิสมาอีล บิน อิบรอฮีม บิน มุมีเราะฮฺ บิน บัรคิบะฮฺ อัล-บุกอรี

2. อูบฺ-ฮุสَيْن มุสลิม บิน อัล-ฮัจญัจญ์ บิน มุสลิม อัล-กุษัยรี อัน-นัยซาบอรี

ในหนังสือทั้งสองเล่มของท่านทั้งสอง (บุกอรี/มุสลิม) ที่เศาะฮิหฺ (ถูกต้อง) ที่สุดในจำนวนหนังสือหะดีษทั้งหลาย

---

* เราะสูลุลลอฮฺ = ศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ = ท่านนบีมุฮัมมัด (ศอว.)

الحديث الأول

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصٍ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا
نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ
لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا
هَاجَرَ إِلَيْهِ » .

رَوَاهُ إِمَامَا الْمُحَدِّثِينَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ ابْنِ
الْمُعْتَمِرَةِ بْنِ بَرْدِزْبَةَ الْبُخَارِيُّ وَأَبُو الْحُسَيْنِ مُسْلِمُ بْنُ الْحَجَّاجِ بْنِ مُسْلِمٍ
الْقَشِيرِيُّ النَّيْسَابُورِيُّ فِي صَحِيحَيْهِمَا اللَّذَيْنِ هُمَا أَصْحُ الْكُتُبِ الْمُصَنَّفَةِ .

หะดีษ 2

จากท่านอุมร (รอ.) กล่าวว่า :

วันหนึ่ง ขณะที่พวกเรานั่งกับท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศอว.) นั้น พวกเราได้เห็นบุรุษผู้หนึ่ง ซึ่งแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายที่ขาวมากและผมดำสนิท ไม่เห็นมีร่องรอยของการเดินทางและไม่มีผู้ใดเลยในพวกเราที่รู้จักเขา เขาได้เข้ามานั่งใกล้ท่านนบีฯ โดยหัวเข่าของเขาชนกับหัวเข่าของท่านนบีฯ และเขาวางมือของเขาบนขาอ่อนของท่านนบีฯ แล้วกล่าวว่า “โอ้มุฮัมมัด จงแจ้งให้ฉันเกี่ยวกับอิสลาม” ท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศอว.) กล่าวว่า อิสลามนั้นคือ :

(1) ท่านต้องยืนยันว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และยืนยันว่ามุฮัมมัด เป็นเราะสูล (ศาสนทูต) ของอัลลอฮฺ

(2) ท่านต้องดำรงการนมาซ

(3) ท่านต้องบริจาคซะกาต

(4) ท่านต้องถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน

(5) ท่านต้องไปบำเพ็ญฮัจญ์ ยังบัยตุลลอฮฺ ถ้าท่านสามารถปฏิบัติตามทางนั้นได้” เขากล่าวว่า “ถูกต้อง” ดังนั้น พวกเราแปลกใจเขา เขาถามแล้วเขายอมรับว่าถูกต้อง

เขากล่าวอีกว่า “ดังนั้น จงแจ้งให้ฉันทราบเกี่ยวกับอิมาน (ความศรัทธา)” ท่านนบีฯ ตอบว่า “(การศรัทธานั้นคือ) ท่านต้องศรัทธาต่อ :

الْحَدِيثُ الثَّانِي

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَيْضاً قَالَ :

بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ ، وَلَا يَغْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِذَيْهِ ، وَقَالَ : يَا مُحَمَّدُ ، أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : «الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ

(1) อัลลอฮ์

(2) มะลาอิกะฮ์ของพระองค์

(3) บรรดาคัมภีร์ของพระองค์

(4) บรรดาเราะซูลของพระองค์

(5) วันสุดท้าย

(6) และท่านต้องเชื่อในกฎกำหนดศมภาวะ ทั้งความดีของมัน และความไม่ดีของมัน”

เขากล่าวว่า “ถูกต้อง” แล้วเขาถามว่า “ดังนั้น จงชี้แจงเกี่ยวกับอิหฺसान”

ท่านนบิข ตอบว่า “ท่านต้องภักดี (ทำการอิบาดะฮ์) ต่ออัลลอฮ์เสมือนท่านเห็นพระองค์ แม้ว่าคุณไม่เห็นพระองค์ แต่แท้จริง พระองค์ ทรงเห็นท่าน”

คนนั้นถามอีกว่า “ดังนั้น จงแจ้งแก่นฉันซึ่งเกี่ยวกับวันกิยามะฮ์”

ท่านนบิข ตอบว่า “ผู้ที่ถูกถามเกี่ยวกับวัน (กิยามะฮ์) นั้นรู้ไม่มากกว่าผู้ถามเอง”

คนนั้นถามต่ออีกว่า “ถ้าดังนั้น จงแจ้งให้ฉันทราบเกี่ยวกับสัญญาณของมัน”

ท่านนบิข ตอบว่า “ส่วนหนึ่งก็คือทาสหญิงคลอถูกลูกเป็นนายของนาง ท่านจะได้เห็นผู้คนซึ่งแต่ก่อนนี้ยากจน ขัดสน สวมเสื้อผ้าขาด ๆ เป็นผู้เลี้ยงแพะ ได้กลายเป็นผู้มีความสามารถจนสร้างตึกได้”

اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَيْلًا . قَالَ : صَدَقْتَ . فَعَجَبْنَا
 لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ . قَالَ : فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ .
 قَالَ : « أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ ، وَمَلَائِكَتِهِ ، وَكُتُبِهِ ، وَرُسُلِهِ ،
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ » .
 قَالَ : صَدَقْتَ . قَالَ : فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ .
 قَالَ : « أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ
 تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ » . قَالَ : فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ .
 قَالَ : « مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ » .
 قَالَ : فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا قَالَ : « أَنْ تَلِدَ الْأُمَّةُ

หลังจากนั้น คนนั้นก็จากไป ฉันนั่งเฝ้ายามอยู่ครู่หนึ่ง แล้วท่าน
นบิษ ถามฉันว่า “โอ้อุมัร ท่านรู้ไหมว่าคนที่ (มา) ถาม (เมื่อก็)
เป็นใคร?”

ฉันตอบว่า “อัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์เท่านั้นที่ทราบ
เรื่องนี้”

แล้วท่านนบิษ ก็บอกว่า “แท้จริง เขาคือ ญิบรีล เขามายัง
ท่าน เพื่อสอนแก่ท่านซึ่งศาสนาของท่าน”

หะดِيثนี้ บันทึกโดย มุสลิม

رَبَّتْهَا ، وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ
يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ » . ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثْتُ مَلِيًّا
ثُمَّ قَالَ : « يَا عُمَرُ أَتَدْرِي مَنْ السَّائِلُ ؟ » قُلْتُ :
اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ : « فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَنَا كُمْ
يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ » .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 3

จาก อับดุลเราะหฺมาน คือ อับดุลลอฮฺ บุตรของอุมัร บิน อัล-ค็อฏฏอบ (รอ.) กล่าวว่า : ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศอว.) กล่าวว่า

“อิสลามถูกสร้างบน 5 หลักคือ

- (1) ปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และมุฮัมมัดนั้นคือเราะสูล (ศาสนทูต/ผู้สื่อ) แห่งอัลลอฮฺ
- (2) ดำรงการนมาซ (เศาะลาฮฺ)
- (3) จ่ายซะกาฮฺ
- (4) บำเพ็ญฮัจญ์ ณ บัยตุลลอฮฺ
- (5) ถือศีลอด (เศาว์ม) ในเดือนเราะมะฎอน”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี/มุสลิม

الْحَدِيثُ الثَّالِثُ

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا
قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ : شَهَادَةٌ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ، وَإِقَامُ
الصَّلَاةِ ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ ، وَحَجُّ الْبَيْتِ ، وَصَوْمُ
رَمَضَانَ . »

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

เทศน์ที่ 4

จากอู อับดุล-เราะหฺมาน คือ อับดุลลอฮฺ บินมัสอูด (ร.)
กล่าวว่า ท่านเราะฮฺมอด (ศอ.) ซึ่งท่านซุคความจริงเสมอและได้รับ
การยอมรับเสมอ กล่าวว่า

“แท้จริง ทุก ๆ คนในหมู่พวกท่านได้ถูกรวบรวมในการ
สร้างเขาในมดลูกของแม่เป็นเวลา 40 วัน ในรูปของนุญพะฮฺ
(น้ำขุ่น ๆ) หลังจากนั้นกลายเป็นเลือดก้อนหนึ่งในช่วงเวลาเดียว
กัน หลังจากนั้นกลายเป็นเนื้อก้อนหนึ่งในช่วงเวลานั้นเช่นกัน
แล้วมะลาอิกะฮฺก็ถูกส่งมายังเขา ดังนั้นมะลาอิกะฮฺก็ได้เป่า
วิญญาณ (รูกฺ) และได้ถูกส่ง (ถูกกำหนด) 4 คำด้วยกัน คือ

- (1) กำหนดปัจจัยยังชีพของเขา
- (2) อายุของเขา
- (3) กิจการงานของเขา
- (4) สุขทุกข์ของเขา

ดังนั้น วัลลอฮิอะลัมผู้ซึ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์
แท้จริง คนหนึ่งคนใดในพวกท่านกระทำการงานของชาว
สวรรค์ จนถึงไม่มีอะไรอยู่ระหว่างเขากับสวรรค์นอกจากห่างกัน
แค่หนึ่งศอกเท่านั้น แต่แล้วได้ถูกกำหนดแก่เขา ดังนั้น เขาก็
กระทำการงานของชาวนรก ในที่สุดเขาก็เข้านรก และแท้
จริง คนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่าน กระทำการงานของชาวนรก
จนถึงไม่มีอะไรระหว่างเขากับนรกนอกจากห่างแค่หนึ่งศอกเท่านั้น

الحديث الرابع

عن أبي عبد الرحمن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه قال :
 حدثنا رسول الله صلى الله عليه وسلم وهو الصادق المصدوق :

« إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ
 يَوْمًا نُطْفَةً ، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ ، ثُمَّ يَكُونُ
 مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ ، ثُمَّ يُرْسَلُ إِلَيْهِ الْمَلَكُ فَيَنْفُخُ
 فِيهِ الرُّوحَ وَيُؤَمِّرُهُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ : بِكِتَابِ رِزْقِهِ ،
 وَأَجَلِهِ ، وَعَمَلِهِ ، وَشَقِيٍّ أَوْ سَعِيدٍ . فَوَاللَّهِ الَّذِي
 لَا إِلَهَ غَيْرُهُ . إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ،
 حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ
 الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا . وَإِنَّ
 أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ ، حَتَّى مَا يَكُونُ

แต่ได้ถูกกำหนดแก่เขาเป็นชาวสวรรค์ ดังนั้น (ก่อนตาย) เขา
ได้กระทำการงานของชาวสวรรค์ ในที่สุดก็เข้าสวรรค์”
หะดீษนี้ บันทึกโดยบุคอรี/มุสลิม

بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ
بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 5

จากมารดาแห่งศรัทธาซุนนุ อุมมุ อับดุลลอฮฺ คือ ท่านหญิง
อาอิชะฮฺ (รอ.) กล่าวว่า : ท่านเราะฮ์ฎุลลอฮฺ (ศอว.) กล่าวว่า

“ผู้ใดประดิษฐานสิ่งใดสิ่งหนึ่งในกิจการ (ศาสนา) ของเรานี้
ซึ่งเราไม่ได้สั่ง ดังนั้น สิ่งนั้นถูกผลัก”

บันทึกโดย บุคอรี-มุสลิม และในบันทึกของมุสลิม มีจำนวน
ทั้งนี้

“ผู้ใดกระทำการใดกิจการหนึ่ง ซึ่งไม่มีระบุในคำสั่งของ
เรา ดังนั้นกิจการนั้นถูกผลัก”

الْحَدِيثُ الْجَمْعِيُّ

عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ عَبْدِ اللَّهِ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

« مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ
فَهُوَ رَدٌّ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ :

« مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ »

หะดีษที่ 6

จากอบู อับดุลลอฮฺ คือ อัน-นุอมาน บิน บะซัร (ร.)
กล่าวว่า : ฉันได้ยินท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศว.) กล่าวว่า

“แท้จริง สิ่งที่อนุมัติ (ชะลาล) นั้น ชัดแจ้ง สิ่งที่ต้องห้าม (ชะรอหม) ก็ชัดเจน และในระหว่างทั้งสองสิ่งนั้น มีเรื่อง (หรือสิ่ง) ที่คลุมเครือ (ไม่ชัดเจน) ซึ่งผู้คนส่วนมากไม่รู้ ดังนั้น ผู้ใดรักษาตัวเขาจากสิ่ง (หรือเรื่อง) ที่คลุมเครือนั้น เขาได้ชำระตัวเขาในการปกป้องศาสนาของเขาและเกียรติของเขา ส่วนที่ตกลงไปในการกระทำสิ่งที่คลุมเครือ เขาก็ได้ตกลงไปในเรื่องที่ต้องห้าม เช่นเดียวกับผู้ที่เลี้ยงปศุสัตว์รอบ ๆ ที่ดินที่ต้องห้าม (เช่นสวนของคนอื่น) ไม่ช้า มันก็จะเข้า (ไปกิน) ใน (สวน) นั้น.

จงจำไว้ว่า ผู้ปกครอง (กษัตริย์ ฯลฯ) ทุกคนมีขอบเขตที่ต้องห้าม

จงจำไว้เถิดว่า ที่อัลลอฮฺทรงห้ามนั้น คือ สิ่งที่พระองค์ไม่ทรงอนุมัติ

จงจำไว้ว่า ในร่างกายนั้นมีเนื้อก้อนหนึ่ง เมื่อมันดี ร่างกายนั้นก็ดีด้วย แต่เมื่อมันเสีย ร่างกายก็จะเสียไปด้วย จงจำไว้ว่า มันคือ หัวใจ”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี และ มุสลิม

الْحَدِيثُ السَّادِسُ

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ : سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنٌ ، وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنٌ ، وَبَيْنَهُمَا
أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ . فَمَنْ
اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ . وَمَنْ
وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ ، كَالرَّاعِي
يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ . أَلَا
وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى ، أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ .
أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً ، إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ
الْجَسَدُ كُلُّهُ ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ ، أَلَا
وَهِيَ الْقَلْبُ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 7

จากอบู รุกัยยะษะ คือ ตะมีม บิน เอาว์ส อัค-คารี (รอ.) กล่าวว่า ท่านนบี (ศอว.) กล่าวว่า

“ศาสนานี้คือการตักเตือน” พวกเราถามว่า “สำหรับใคร (โอ้ ท่านนบี)?” ท่านนบีฯ ตอบว่า “สำหรับอัลลอฮ์, คัมภีร์ของพระองค์, ศาสนทูตของพระองค์, ผู้นำมุสลิม และสำหรับมุสลิมทั่ว ๆ ไป”

หะดีษนี้บันทึกโดยมุสลิม

หมายเหตุ

คำว่า “การตักเตือน” นั้น แปลจากคำว่า “นะซีหะฮ์” ซึ่งในภาษาอาหรับมีหลายความหมาย หนึ่งในจำนวนนั้นคือ “การตักเตือนที่ดี” นอกจากนั้น ยังแปลได้ว่า บริสุทธิ์ใจ (อิดลาศ) และมีความเป็นธรรมต่อคนหนึ่งคนใด หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นต้น

الْجَدِيدُ السَّابِعُ

عَنْ أَبِي رُقَيَّْةَ تَمِيمٍ بْنِ أَوْسٍ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« الدِّينُ النَّصِيحَةُ » قُلْنَا : لِمَنْ ؟ قَالَ : « لِلَّهِ ،

وَلِكِتَابِهِ ، وَلِرَسُولِهِ ، وَلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ

وَعَامَّتِهِمْ » .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 8

จาก อิบน์ อุมัร (ร.อ.) : ท่านเราะสูล (ศ.ว.) กล่าวว่า

“ฉันถูกส่งมาสำหรับสู้กับมนุษย์ จนกว่าพวกเขาจะยอมรับว่า : ลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ) และ มุฮัมมัด-เราะสูล-ลลอฮ (มุฮัมมัดเป็นเราะสูลแห่งอัลลอฮ) พวกเขาดำรงนมาซ และจ่ายซะกาต เมื่อพวกเขาปฏิบัติทำอย่างนั้นแล้ว ชีวิต* และทรัพย์สินของพวกเขาก็ได้รับการปกป้องจากฉัน เว้นแต่ (เมื่อพวกเขากระทำผิดที่ต้องลงโทษ) ตามกฏอิสลาม ส่วนพฤติกรรมของพวกเขาขึ้นอยู่กับอัลลอฮ (ที่จะจัดการตอบแทนหรือลงโทษ)”

บันทึกโดย บุคอรี-มุสลิม

---

* ตามสำนวนศัพท์ภาษาอาหรับแปลว่า “เลือด”

الْخَلِيفَةُ الثَّانِيَةُ

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ :

« أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا
أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ،
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ . فَإِذَا فَعَلُوا
ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ ، إِلَّا بِحَقِّ
الْإِسْلَامِ ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หมายเหตุ

หะดีษนี้ เป็นการกำหนดว่า การต่อสู้กับศัตรูของอิสลามนั้น มีขอบเขตแค่ไหน

ข้อความที่ว่า “ฉันถูกส่งมาสำหรับสู้กับมนุษย์” มนุษย์ในที่นี้ หมายถึง ศัตรูของอิสลาม ที่บุกรุกประเทศมุสลิมหรือที่ขัดขวางการเผยแผ่ศาสนาอิสลามอย่างสันติ ไม่ใช่มนุษย์ทั่ว ๆ ไป เพราะในเรื่องความเสรีภาพในการนับถือศาสนานั้น อิสลามระบอบอย่างชัดแจ้งว่า

“ไม่มีการบังคับในการนับถือศาสนา”

(อัล-กุรอาน 2 : 256)

ในที่อีกแห่งหนึ่ง อิสลามได้กำหนดว่า

“จงเชิญชวนสู่วิถีแห่งพระผู้อภิบาลของเจ้าด้วยวิถียุติธรรม และการคัดค้านที่ดี และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยวิธีที่ดียิ่ง”

(อัล-กุรอาน 16 : 125)

เมื่อสู้กับศัตรูจนสามารถเอาชนะแล้ว ให้เขาปฏิบัติตนให้เหมาะสม และจ่ายชะกาต เมื่อเป็นชนที่ชีวิตและทรัพย์สินของพวกเขาจะถูกพิทักษ์คุ้มครองเช่นเดียวกับชาวมุสลิมทั่ว ๆ ไป เว้นแต่เมื่อพวกเขากระทำความผิด เช่น ฆ่าคน ลักขโมย ฯลฯ ก็จะต้องว่าไปตามกฎหมาย

ข้อความสุดท้ายที่ว่า “ส่วนพฤติกรรมของพวกเขาอยู่นอกที่อัลลอฮ์” อันเนื่องการสู้รบและบีบบังคับให้เขากระทำ 3 ประการ

นั้น ไม่แน่นอนเสมอไปว่า เขากระทำไปด้วยใจบริสุทธิ์ หรือไม่
บางทีอาจกระทำลงไปด้วยแรงบีบบังคับ ถึงอย่างไรก็ตาม เขา
จะยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจหรือไม่ก็ตาม ก็ให้อัลลอฮ์เป็นผู้
ตอบแทนหรือลงโทษ

หะดีษที่ ๑

จากอบู สุร็อยเราะฮฺ, อับดุล-เราะหฺมาน บิน ศ็อครฺ (ร.อ.)
กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะสูล์ (ศ.อ.) กล่าวว่า

“อันใดที่ฉัน! ได้ห้ามท่าน ก็จงปลีกห่างมัน และอันใดที่ฉันสั่ง
ให้ทำก็จงปฏิบัติเท่าที่ท่านสามารถ แท้จริง บรรดาที่พินาศไปก่อน
หน้าพวกท่านนั้นคือ พวกเขามาก และพวกเขาขัด (ไม่เคารพ
เชื่อฟัง) นบีของพวกเขา”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี-มุสลิม

الحديث التاسع

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :
سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ ، وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ
فَاتُّوْا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ كَثْرَةُ مَسَائِلِهِمْ وَآخْتِلَافُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 10

จากอุม্মุ สุร็อยเราะฮฺ (ร.อ.) กล่าวว่า : ท่านเราะฮฺลุล กล่าวว่า
“แท้จริงอัลลอฮ์นั้นดี ไม่ทรงรับสิ่งใดนอกจากที่ดี ๆ และ
แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงกำชับให้ผู้ศรัทธา (เช่นเดียวกัน) กับพระ-
องค์ทรงกำชับบรรดาเราะฮฺลุล (กล่าวคือ) พระองค์พระผู้ทรงสูง
ส่งได้ตรัสว่า

“โอ้บรรดาเราะฮฺลุล จงกินจากสิ่งที่ดี และจงกระทำการดี”
และยังตรัสอีกว่า

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธา จงกินจากที่ดี ๆ ซึ่งเราได้ให้เป็นปัจจัย
ยังชีพของสุเจ้า” หลังจากนั้นท่าน (เราะฮฺลุล) ได้เล่าเรื่องชายคน
หนึ่งที่เดินทางเป็นระยะเวลานาน จน (ผม) มุ่งเหยิง และ
ฝุ่นตลบ เขาแบมือทั้งสองสู่ฟ้า (พลาญขออุอาฮ์ว่า) ข้าแต่พระผู้
อภิบาล! ข้าแต่พระผู้อภิบาล! ขณะนั้น อาหารที่เขากินนั้นเป็น
อาหารที่ต้องห้าม เครื่องดื่มของเขาก็เป็นที่ต้องห้าม และเครื่อง
แต่งกายของเขาก็เป็นที่ต้องห้าม และบ่ารุงปากท้องของเขาด้วย
สิ่งที่ต้องห้าม ดังนั้นแล้วจะมีการตอบสนองการขอของเขาได้อย่างไร”

หะดีษนี้ บันทึกโดย มุสลิม

فِي الْغُضَائِفِ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا ، وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ ، فَقَالَ تَعَالَى : ﴿ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ﴾ وَقَالَ تَعَالَى : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ﴾ ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ ، يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ : يَا رَبُّ يَا رَبُّ ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ ، وَغُذِيَ بِالْحَرَامِ ؛ فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لَهُ ! » .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะคิษที่ 11

จากอบู มุฮัมหมัด, อัศ-ชะฮัน บินอะดี บิน อูฏูฏิบ (ร.อ.)
หลานของท่านเราะฮูต (ศอ.) และเป็นที่รักยิ่งของท่าน กล่าวว่

“ฉันได้ท่องจำ (คำพูด) ของท่านเราะฮูต (ศ) ว่า : จงละทิ้งสิ่ง
ที่ทำให้ท่านสงสัย (กลางแกลง) แล้วไปทำสิ่งที่ไม่ทำให้ท่าน
สงสัย (กลางแกลง)”

หะคิษนี้ บันทึกโดย อัศ-ศิรมี และ นะสาอี, อัศ-ศิรมี
กล่าวว่า: (หะคิษนี้) หะคิษชะฮัน เคาะฮ์

หมายเหตุ

สิ่งที่เราทำหรือจะทำ ถ้าสงสัยว่า สิ่งนั้นฮะรอม หรือทำแล้ว
ไม่สบายใจอาจเป็นสิ่งฮะรอม ก็จงอย่าทำสิ่งนั้น แล้วไปทำในสิ่งที่
แน่ใจว่า มันไม่ฮะรอม

لِلْحَدِيثِ الْجَاهِلِيِّ عَشْرًا

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سِبْطِ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِيحَانَتِهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ :
حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« دَعُ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ ».

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ : حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

หะดีษที่ 12

จากอบู สุรียบเราะฮฺ (รอ.) กล่าวว่า: ท่านเราะฮฺ (ศอว.)
ได้กล่าวว่า

“ส่วนหนึ่งจากความคิดแห่งอิสลามในคน ๆ หนึ่ง นั่นคือ
ละทิ้งสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์แก่เขา”

หะดีษสะสัน บันทึกโดย อัล-ติรมิซีย์ และอื่น ๆ

หมายเหตุ

ความสมบูรณ์แห่งอิสลามในคนหนึ่ง ๆ นั้น นอกจากจะทำ
ในสิ่งที่อิสลามให้ทำ และละทิ้งที่อิสลามให้ละทิ้งแล้ว ควรละทิ้ง
สิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ตนด้วย

الحديث الثاني عشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَغْنِيهِ » .

حديث حسن ، رواه الترمذي وغيره هكذا .

หะดีษที่ 13

จากอบู ฮัมซะฮฺ, อะนัส บินมาอิก (รอ.) ผู้รับใช้ท่านเราะสูล
(ศอว.) จากท่านนบี (ศอว.) ได้กล่าวว่า

“การศรัทธาของคนหนึ่ง ๆ ไม่สมบูรณ์ จนกว่าเขาจะรัก
พี่น้องของเขา (มุสลิมด้วยกัน) เช่นเดียวกับเขารักตัวของเขา
เอง”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี-มุสลิม

الحديث الثالث عشر

عَنْ أَبِي حَمْزَةَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ خَادِمِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 14

จากอิบну มัสอูด (รอ.) กล่าวว่า: ท่านเราะฮ์มอด (ศอว.) ได้
กล่าวว่า

“ไม่เป็นที่อนุโมติเลียดของมุสลิมคนหนึ่ง ๆ นอกจากสาเหตุ
หนึ่งในสามประการ (คือ) คนที่แต่งงานที่ผิดประเวณี, ผู้ที่ฆ่าคนจะ
ต้องได้รับโทษด้วยการประหารชีวิต และผู้ที่ละทิ้งศาสนาของเขา
แล้วปลีกห่างจากสังคม”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี-มุสลิม

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ عَشَرَ

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« لَا يَحِلُّ دَمُ مُسْلِمٍ بِإِخْدَى ثَلَاثٍ : الثَّيِّبُ
الزَّانِي، وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ
لِلْجَمَاعَةِ ».

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ.

หะดีษที่ 15

จาก อับดู สุร็อยเราะฮฺ (ร.อ.) ว่า ท่านเราะสูลุดดอลู (ศ.อ.)
ได้กล่าววว่า

“ผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และศรัทธาต่อวันสุดท้าย เขาจัก
ต้องพูดจาที่ดี ๆ หรือไม่ก็เงียบ และผู้ใดศรัทธาใน อัลลอฮ์และ
วันสุดท้าย เขาจักต้องให้เกียรติเพื่อนบ้านของเขา และผู้ใดศรัทธา
ในอัลลอฮ์และวันสุดท้าย เขาจักต้องให้เกียรติแขกของเขา”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี - มุสลิม

الحديث الخامس عشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ :

« مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ
خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ . »

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

พะดึษที่ 16

จาก อนุ สุร็อยเราะสุ (รอ.) ว่า

มีชายคนหนึ่งกล่าวกับท่านนบี (ศอว.) ว่า “ขอได้โปรดสั่ง
เตียบแก่ฉันเถิด” ท่าน (นบึฯ) ตอบว่า “อย่าได้เป็นคนโกรธง่าย”
ชายคนนั้นพูดซ้ำอีกหลายครั้ง ท่าน (นบึฯ) ตอบ (อีกว่า) “ท่าน
อย่าได้โกรธง่าย”

บันทึกโดยนุคอรึ

الحديث السائد عشر

عَنْ أَبِي مُرَّةٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ :

أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ : أَوْصِنِي ، قَالَ : « لَا تَغْضَبْ » . فَرَدَّدَ
مِرَارًا ، قَالَ : « لَا تَغْضَبْ » .
رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

หะคิษที่ 17

จากอบู ฮะดุดา, ซัคคาค บินเฮาวิส (รธ.) จากท่านเราะสูล
(ศอ.) ได้กล่าวว่่า

“แท้จริง อัลลอฮ์ได้กำหนดให้กระทำดีต่อทุกสิ่ง, ดังนั้น
เมื่อพวกท่านฆ่าก็จงฆ่าด้วยดี เมื่อพวกท่านเชือดก็จงเชือดด้วย
วิธีที่ดี และจงดับมีดให้คมและให้สัตว์เชือดนั้นเจ็บปวดน้อยที่สุด
(อย่าเหยียบบ อย่าทุบสัตว์ก่อนเชือด)”

หะคิษนี้ บันทึกโดยมุสลิม

الحديث السابع عشر

عَنْ أَبِي بَعْلَى شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ : فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَةَ ، وَلِيُحَدِّثْ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ ، وَلِيُرِخَ ذَبِيحَتَهُ » .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 18

จากอบูซัรฺ (ญุนคุบ บิน ญุนาคะฮฺ) และอบู อับดุล-เราะหฺมาน, มุอาซ บินญะบัด (รอ.) จากท่านเราะฮฺูด (ศอว.) ได้กล่าวว่า

“จงอย่าเกรงอัลลอฮฺไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ใด และจงตามหลังความชั่วด้วยทำความดี มันย่อมลบล้างได้ และจงคบกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกริยามารยาทที่ดีงาม”

บันทึกโดย ตีรมิซีย์ ซึ่งกล่าวว่า เป็นหะดีษอะสัน และในต้นฉบับบางเล่ม (ของตีรมิซีย์) กล่าวว่า เป็นหะดีษ “อะสัน เคาะฮ์”

الحديث الثامن عشر

عَنْ أَبِي ذَرٍّ جُنْدُبِ بْنِ جَنَادَةَ وَأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ ، وَاتَّبِعِ السَّبِيلَ
الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا ، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ » .

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ : حَدِيثٌ حَسَنٌ ، وَلَيْ بَعْضِ النَّسَخِ حَسَنٌ
صَحِيحٌ .

หะดِيثที่ 19

จากอบูด-อับบาส, อับดุลลอฮฺ บินอับบาส (รอ.) กล่าวว่า

“วันหนึ่งฉันเคยอยู่ (ติดตาม) หลังท่านนบี (ศอ.) ท่านได้กล่าวกับฉันว่า “นี่หนู! ฉันจะสอนเธอบางคำ (คือ) จงปกป้องอัลลอฮฺ แล้วอัลลอฮฺจะทรงปกป้องเธอ จงปกป้องบิรฺอัลลอฮฺ แล้วเธอจะพบพระองค์ต่อหน้าเธอ เมื่อเธอจะขอจงขอต่ออัลลอฮฺ เมื่อเธอขอความช่วยเหลือก็จงขอความช่วยเหลือต่ออัลลอฮฺ จงรู้ไว้เถิดว่า ถ้ามนุษยชาติร่วมมือกันเพื่อให้คุณใด ๆ แก่เธอ พวกเขาจะไม่สามารถให้คุณประโยชน์ใด ๆ ได้เว้นแต่สิ่งนั้น ๆ อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดไว้แล้วแก่เธอ และถ้าพวกเขาร่วมมือกันจะให้โทษ (อันตราย) แก่เธอก็จะไม่เกิดอันตรายแก่เธอเว้นแต่ตามที่อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดไว้แล้วแก่เธอ ปากกาได้ถูกยกขึ้นแล้ว และ (หมึกที่ได้เขียนแล้วใน) สารนั้นแห้งแล้ว”

บันทึกโดยติรมิซียี และเขากล่าวว่า เป็นหะดِيثะฮ์สัน เศาะฮ์ฮ์ ส่วนในบันทึกอื่นจากติรมิซียี มีดังนี้

“จงปกป้องบิรฺอัลลอฮฺ แล้วเธอจะพบพระองค์ต่อหน้าเธอ เธอจงรู้จักอัลลอฮฺในยามสุขสบาย แล้วพระองค์จะทรงรู้จักเธอในยามเธอทุกข์ยาก จงทราบด้วยว่า สิ่งใด ๆ ก็ตามที่ (ถูกกำหนด)

الحديث التاسع عشر

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ :
 « كُنْتُ خَلْفَ النَّبِيِّ ﷺ يَوْمًا فَقَالَ لِي
 يَا غُلَامُ ، إِنِّي أَعَلَّمُكَ كَلِمَاتٍ : أَحْفَظِ
 اللَّهَ يَحْفَظْكَ ، أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ ، إِذَا
 سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ ،
 وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ
 لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ ،
 وَإِنْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ
 إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ . رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ
 وَجَفَّتِ الصُّحُفُ » .

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ : حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَفِي رِوَايَةٍ غَيْرِ التِّرْمِذِيِّ :

« أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ ، تَعَرَّفْ إِلَى اللَّهِ

ไม่ให้โดนแก่เธอ ก็จะไม่โดนแก่เธอ จงทราบด้วยว่า ชัยชนะนั้นอยู่
ด้วยกันกับความอดทน ความสุขนั้นอยู่ด้วยกันกับความทุกข์ และ
ความปungยากอยู่ด้วยกันกับความง่ายตาย”

فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفُكَ فِي الشَّدَّةِ ، وَاعْلَمْ أَنَّ مَا
أَخْطَاكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبِكَ ، وَمَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ
لِيُخْطِئَكَ ، وَاعْلَمْ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ ، وَأَنَّ
الْفَرَجَ مَعَ الْكَرْبِ ، وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا .

หะคิษที่ 20

จากอุมัฏฏุก, อุกบะฮฺ บิน อัมรฺ อัฏ-อันศอรี อัฏ-บักริ (รอ.)

กล่าวว่า ท่านเราะฮฺฎ (ศอว.) กล่าวว่า

“แท้จริงส่วนหนึ่งที่มนุษย์ได้รับจากคำพูดของศาสดาคน
ก่อน ๆ คือ “ถ้าท่านไม่ละอาย, ก็จงทำที่ท่านปรารถนา”

หะคิษนี้ บันทึกโดย บุคอริ

الْحَدِيثُ الْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرِو الْأَنْصَارِيِّ الْبَنْدَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النَّبِيِّ
الْأُولَى : إِذَا لَمْ تَسْتَحْ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

หะดีษที่ 21

จากอับดู อัมรฺ - บางท่านกล่าวว่า - จาก อับดูอัมเราะฮฺ (คือ) สุฟยาน บิน อับดุลลอฮฺ (ร่อ.) กล่าวว่า :

ฉันถามว่า “โอท่านเราะฮูล ขอได้กล่าวแก่ฉัน (สอนฉัน) เกี่ยวกับอิสลาม เป็นคำกล่าว (คำสอน) ที่ฉันไม่สามารถถามคนอื่น นอกจากถามท่านเท่านั้น” ท่านนบีฯ กล่าวว่า” จงกล่าวว่า : ฉันศรัทธาต่ออัลลอฮฺ แล้วท่านจงปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง

หะดีษนี้ บันทึกโดย มุสลิม

الْحَدِيثُ الْجَدِيدُ الْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي عَمْرٍو - وَقِيلَ أَبِي عَمْرَةَ - سُفْيَانُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :

قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ . قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ
قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَكَ . قَالَ : « قُلْ :
آمَنْتُ بِاللَّهِ ، ثُمَّ اسْتَغْفِرُ » .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดِيثที่ 22

จากอบู ฮับดุลลอฮฺ, ญาบิร บิน ฮับดุลลอฮฺ อัลด-ฮันศอรี (รอ.) ว่า
มีชายคนหนึ่งถามท่านเราะสูล (ศอว.) ว่า “ท่านมีความเห็น
อย่างไร ถ้าฉันนมาซที่ถูกบัญญัติและถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน,
ฉันอนุมัต (ปฏิบัติ) สิ่งที่อนุมัต และต้องห้าม (ละเว็น) ที่ต้องห้าม,
และฉันจะไม่เพิ่มเติมนอกเหนือจากนั้นแม้แต่น้อย, (ดังนี้แล้ว)
ฉันเข้าสวรรค์ใช่ไหม” ท่านนบีมุฮัมมัด ตอบว่า “ใช่”

หะดِيثนี้ บันทึกโดย มุสลิม

الْحَدِيثُ الثَّانِي وَالْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا :

أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَقَالَ : أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ الْمَكْتُوباتِ ،
وَصُمتَ رَمَضَانَ ، وَأَحَلَلْتُ الْحَلَالَ ، وَحَرَمْتُ
الْحَرَامَ ، وَلَمْ أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا . أَدْخُلُ
الْجَنَّةَ ؟ قَالَ : « نَعَمْ » .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดِيثที่ 28

จากอุมมาลิก, อัลด-ษาริษ บิน อาคิม อัลด-อัชอะรี (ร.อ.) กล่าวว่า
ท่านเราะฮ์ฎุลลอฮ์ (ศ.อ.) กล่าวว่า

“ความสะอาดนั้นส่วนหนึ่งของการศรัทธา, (การกล่าว)
อัล-ฮัมดุลิลลาฮ์ (การสรรเสริญนั้นสำหรับอัลลอฮ์) นั้นทำให้เต็ม
แก่ตาซัง (การกล่าว) “สุบฮานัลลอฮ์” และ “อัล-ฮัมดุลิลลาฮ์”
(สัจดีและสรรเสริญอัลลอฮ์) นั้นทำให้เต็มแน่นแก่สิ่งซึ่งอยู่ใน
ระหว่างฟ้ากับแผ่นดิน, การนมาซนั้นคือรัศมี,

“การบริจาค (หรือการจ่ายซะกาต) นั้นคือ หลักฐาน (ที่
แสดงถึงการศรัทธา) การอดทนนั้นคือ แสงเรือง และกุรอานนั้น
เป็นการยืนยันสนับสนุนท่าน (ถ้าท่านทำดี) หรือขัดขวางท่าน
(ถ้าท่านทำชั่ว) ทุกคนทำงาน บางคนขายตัวเอง ด้วยการทำงาน
หนักเพื่อนำความปลอดภัยแก่เขาหรือไม่ก็นำความพินาศแก่เขา”

หะดِيثนี้ บันทึกโดย มุสลิม

الْحَدِيثُ الثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ
الْمِيزَانَ ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَنِ - أَوْ
تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ ،
وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ ، وَالْقُرْآنُ
حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ . كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَائِعٌ
نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوبِقُهَا » .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดِيثที่ 24

จากอบู ชรรุ อัด-นิฟารี (รอ.) จากท่านนบี (ศอว.) ตามที่ท่านได้รายงานมา จากพระผู้อภิบาล ผู้ทรงเกียรติยิ่งได้ตรัสว่า

“โอ้ป่าวของฉัน! ฉันห้ามการอยู่ติดธรรมต่อตัวฉัน และฉันทำให้มันเป็นที่ต้องห้ามในระหว่างสุเจ้า ดังนั้นสุเจ้าอย่าได้กระทำอยู่ติดธรรมกัน

“โอ้ป่าวของฉัน! สุเจ้าทั้งหลายหลงผิด เว้นแต่ผู้ที่ฉันได้ให้ทางนำแก่เขา ดังนั้นสุเจ้าจงขอทางนำจากฉัน ฉันยอมนำทางแก่สุเจ้า

“โอ้ป่าวของฉัน! สุเจ้าทุกคนเป็นผู้หิว เว้นแต่ผู้ที่ฉันได้ให้อาหารแก่เขา ดังนั้นสุเจ้าจงขออาหารจากฉัน ฉันยอมให้อาหารแก่สุเจ้า

“โอ้ป่าวของฉัน! สุเจ้าเปลือย เว้นแต่ผู้ที่ฉันได้ให้เครื่องแต่งกายแก่เขา ดังนั้นสุเจ้าจงขอเครื่องแต่งกายจากฉัน ฉันยอมให้เครื่องแต่งกายแก่สุเจ้า”

“โอ้ป่าวของฉัน! แท้จริง สุเจ้ากระทำผิด ทั้งกลางวันและกลางคืน และฉันให้อภัยแก่บาปเหล่านั้นทั้งหมด ดังนั้นจงขอภัยจากฉัน ฉันยอมให้อภัยแก่สุเจ้า

“โอ้ป่าวของฉัน! สุเจ้าไม่สามารถให้ความเสียหายถึงฉัน แล้วสุเจ้าจะให้เกิดความเสียหายแก่ฉัน (อย่างไร) สุเจ้าไม่สามารถให้คุณถึงฉัน แล้วสุเจ้าจะให้คุณนั้นเกิดแก่ฉัน (อย่างไร)”

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرُويهِ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ قَالَ :

« يَا عِبَادِي : إِنِّي حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا فَلَا تَظَالَمُوا .

يَا عِبَادِي : كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ . يَا عِبَادِي : كُلُّكُمْ جَائِعٌ إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ فَاسْتَطْعِمُونِي . يَا عِبَادِي : كُلُّكُمْ عَارٍ إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ فَاسْتَكْسُونِي أَكْسِكُمْ . يَا عِبَادِي : إِنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ، وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ، فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ .

يَا عِبَادِي : إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضُرُّونِي ، وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي . يَا

“ไต่ป่าวของฉันท! ถ้า (ตั้งแต่มนุษย์) คนแรกของสูลเจ้า และ (มนุษย์) คนสุดท้ายของสูลเจ้า ทั้งมนุษย์และญิน ทั้งหมดต่างก็ สรรวมตนจากความชั่ว เหมือนกับคนที่สรวมนคนมากที่สุดจาก พวกสูลเจ้า ก็ไม่เพิ่มแก่กิจการของฉันทแม้แต่น้อย

“ไต่ป่าวของฉันท! ถ้า (ตั้งแต่มนุษย์) คนแรกของสูลเจ้า และ (จนถึงมนุษย์) คนสุดท้ายของสูลเจ้าทั้งมนุษย์และญินทั้งหมด ต่างก็ใจชั่ว เหมือนกับคนที่ใจชั่วที่สุดจากพวกสูลเจ้า ก็จะไม่ ทำให้ขาดตกบกพร่องแก่กิจการของฉันทแม้แต่น้อย”

“ไต่ป่าวของฉันท! ถ้า (ตั้งแต่มนุษย์) คนแรกของสูลเจ้า และ (จนถึงมนุษย์) คนสุดท้ายของสูลเจ้าทั้งมนุษย์และญินทั้งหมดต่าง ก็ยืนบนที่ดินเดียวกัน แล้วต่างก็ขอจากฉันท แล้วฉันทให้แก่ทุกคน ตามที่เขาขอ ก็ไม่ทำให้ขาดตกบกพร่องแก่สิ่งที่มีอยู่ที่ฉันทแม้แต่น้อย เว้นแต่ เหมือนเข็มเล่มหนึ่งเมื่อใส่เข้าไปในทะเล”

“ไต่ป่าวของฉันท! แท้จริง ทั้งหมดนั้นคือ กิจการงานของ สูลเจ้า ฉันทบันทึกมันทั้งหมดเพื่อสูลเจ้าทั้งหลาย แล้วฉันทตอบแทนมัน ดังนั้นผู้ใดได้รับความดี ก็จงสรรเสริญอัลลอฮฺ ผู้ได้รับอันจากนั้น ดังนั้นเขาอย่าได้โยนความผิด นอกจากตัวเขาเอง”

หะคิษนี (เป็นหะคิษกุคสี*) บันทึกโดย มุสลิม

---

*หะคิษที่ท่านบิษ ได้รายงานตามที่ท่านได้รับวะฮยูจากอัลลอฮฺ

عِبَادِي : لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ
وَجَنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَتَقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ
مِنْكُمْ ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئاً . يَا
عِبَادِي : لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ
وَجَنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ ، مَا
نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئاً . يَا عِبَادِي : لَوْ أَنَّ
أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتُمْ قَامُوا فِي
صَعِيدٍ وَاحِدٍ ، فَسَأَلُونِي . فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ
مَسْأَلَتَهُ ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ
الْمَخِيطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ .

يَا عِبَادِي : إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أُخْصِيهَا
لَكُمْ ، ثُمَّ أَوْفِيكُمْ بِهَا . فَمَنْ وَجَدَ خَيْراً
فَلْيُحْمَدِ اللَّهَ ، وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يُلُومَنَّ
إِلَّا نَفْسَهُ .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

เทศน์ที่ 25

จากอนุชัร (รอ.) เช่นกัน

คนจากสาวกท่านเราะสูลุลลอฮ์ (ศอว.) กลุ่มหนึ่งกล่าวแก่ท่านนบี (ศอว.) ว่า “โอ้เราะสูลุลลอฮ์! คนร่ำรายนั้นได้ผลบุญมากกว่า, พวกเขามาเช่นเดียวกับพวกเรา, พวกเขาก็อิสลามเช่นเดียวกับพวกเรา และพวกเขาก็บริจาค ด้วยทรัพย์สิน (เศาะตะกะอะฮ์) ที่เหลือสิ้นของพวกเขา (ส่วนเราไม่มีทรัพย์สินที่จะทำอย่างนั้น)”

ท่านนบี (ศอว.) กล่าวว่า “อัลลอฮ์ได้ทรงทำบางสิ่งแก่ท่านให้ท่านบริจาคมิใช่หรือ? แท้จริงทุก ๆ ครั้งที่กล่าว คัสบิหฺ (คือกล่าว สุบฮานัลลอฮ์) เป็นเศาะตะกะอะฮ์, ทุก ๆ ดักบิร (กล่าว “อัลลอฮ์อักบาร”) เป็นเศาะตะกะอะฮ์, ทุก ๆ ตะหุมีด (กล่าว “อัลฮัมดุลิลลาฮ์”) เป็นเศาะตะกะอะฮ์, ทุก ๆ ตะฮุลีล (กล่าว “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์”) ก็เป็นเศาะตะกะอะฮ์, ไข่ให้ผู้คนทำการดีก็เป็นเศาะตะกะอะฮ์ ห้ามปรามผู้คนทำชั่วก็เป็นเศาะตะกะอะฮ์ และในการเพศสัมพันธ์กับภรรยาของท่านก็เป็นการเศาะตะกะอะฮ์เช่นกัน”

พวกเขาถามอีกว่า “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮ์! การที่พวกเราคนหนึ่งปฏิบัติตามอารมณ์เพศของเขา เขาได้รับผลบุญในการกระทำของเขาด้วยหรือ?”

ท่านนบี ตอบว่า “ท่านไม่ทราบดอกหรือว่าถ้าเขาปล่อยอารมณ์ของเขาไปในทางที่ต้องห้าม เขาได้รับบาปมิใช่หรือ?”

الْحَدِيثُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَيْضًا :

أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، ذَهَبَ أَهْلُ
الدُّثُورِ بِالْأَجُورِ ، يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي ، وَيَصُومُونَ
كَمَا نَصُومُ ، وَيَتَصَدَّقُونَ بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ . قَالَ :

« أَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُونَ ؟
إِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ ، وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ ،
وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ ، وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ ، وَأَمْرٌ
بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ ، وَنَهْيٌ عَنِ مُنْكَرٍ صَدَقَةٌ ، وَفِي
بُضْعٍ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ » .

قَالُوا : يَا رَسُولَ اللَّهِ أَبَاتِنِي أَحَدُنَا شَهَوْتُهُ

ด้วยเหตุนั้น เมื่อเขาปล่อยอารมณ์ของเขาไปในทางที่อนุโมติ เขา
ก็ได้รับผลบุญ”

หะคิษนี บันทีกโคย มุสธิม

وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ ؟ قَالَ : « أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا
فِي حَرَامٍ ، أَكَانَ عَلَيْهِ وَزْرٌ ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا
وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ » .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 26

จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ (ร.อ.) กล่าวว่า: ท่านเราะสูลุลลอฮฺ (ศ.อ.)
กล่าวว่า

“ทุกอวัยวะของคนนั้นทำการเศาะละละเกาะฮฺทุกวัน เมื่อ
ดวงอาทิตย์ขึ้น ท่านปรองดองระหว่างสองคน (ที่ขัดแย้งกัน)
ก็เป็นการเศาะละละเกาะฮฺ, ช่วยเหลือคนที่เกี่ยวกับพาหนะของเขา
(เช่น) ท่านช่วยเขาขึ้นหรือช่วยยกสิ่งของขึ้นบนพาหนะของเขา
ก็เป็นการเศาะละละเกาะฮฺ, คำพูดที่ดีก็เป็นการเศาะละละเกาะฮฺ ทุกก้าว
เพื่อไปมาซาก็เป็นการเศาะละละเกาะฮฺ และการขจัดสิ่งขัดขวางจาก
ทางเดินก็เป็นการเศาะละละเกาะฮฺ”

หะดีษนี้ บันทึกโดย บุคอรี

الْحَدِيثُ السَّادِسُ الْعِشْرُونَ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« كُلُّ سُلَامَى مِنَ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ كُلَّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيهِ الشَّمْسُ : تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ ، وَتُعِينُ الرَّجُلَ فِي دَابَّتِهِ فَتَحْمِلُهُ عَلَيْهَا أَوْ تَرْفَعُ لَهُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ ، وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ ، وَبِكُلِّ خُطْوَةٍ تَمْشِيهَا إِلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ ، وَتُمِيطُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

หะคิชที่ 27

จาก ฮัน-เนาวาส บิน สัมอาน (รอ.) จากท่านนบี (ศอว.)
กล่าวว่า

“การดีนั้นคือ กริยามารยาทที่ดี และบาปนั้นคือ สิ่งที่ทำให้
สงสัยตกลงแคลงในจิตใจของท่านและท่านไม่ชอบที่คนอื่นรู้เห็น
ในการกระทำสิ่งนั้น”

หะคิชนี้ บันทึกโดย มุสลิม

และจากวาบิเศาะฮฺ บิน มะอฺบัต (รอ.) กล่าวว่า ฉันได้ไปหา
ท่านเราะสูล (ศอว.) ท่านถามว่า

“ท่านมาเพื่อถามเกี่ยวกับการดีหรือ?” ฉันตอบว่า “ใช่”
ท่านกล่าวว่า “จงขอคำตัดสินจากจิตใจของท่าน, การดีนั้นคือ
สิ่งที่ทำให้สงบราบรื่นแก่ตัวท่านและจิตใจของท่าน ส่วนบาปนั้น
คือ สิ่งที่ทำให้เกิดกลางแคลงแก่ตัวและสงสัยในจิตใจ แม้ว่าผู้คน
ให้คำตัดสินแก่ท่าน และพวกเขายอมรับว่าคำตัดสินนั้นถูกต้อง”

หะคิชนี้เป็น “หะคิชชะสัน” ซึ่งเรารายงานจากมุสนัก ของ
อิมาม อะหมัด บินฮันบัล และ อัค-คาริม ด้วยสายสืบที่ ชะสัน

الحديث السابع والعشرون

عَنِ الثَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي
نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ »

رَوَاهُ مُسْلِمٌ

وَعَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبُدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :

« جِئْتُ تَسْأَلُ عَنِ الْبِرِّ؟ » قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ:
« اسْتَفْتِ قَلْبَكَ، الْبِرُّ مَا أَطْمَأَنَّ إِلَيْهِ النَّفْسُ
وَأَطْمَأَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ
وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَافْتَوَوْكَ »

حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَيْنَاهُ فِي مُسْنَدِي الْإِمَامَيْنِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ
وَالدَّارِمِيِّ بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ.

หะดีษที่ 28

จาก อับดุลลอฮ์, อัลด-อิรบาด บิน ฮาริษะฮ์ (ร.อ.) กล่าวว่า

ท่านเราะสูล (ศ.อ.) ได้ตักเตือนเราด้วยการตักเตือนอย่างหนึ่งที่ทำให้ใจเราสะเทือนและทำให้น้ำตาเอ่อล้น เราจึงพูดว่า “โอ้เราะสูลุลลอฮ์! คำเตือนนั้นดูเหมือนกับคำเตือนครั้งสุดท้าย (เพื่ออำลา) ดังนั้น จงสั่งเสียให้เราเถิด”

ท่านนบิฮ์ กล่าวว่า “ฉันสั่งเสียพวกท่านเพื่อให้สำรวมตนต่ออัลลอฮ์ (ผู้ทรงสูงส่งและทรงเกียรติยิ่ง) พร้อมทั้งเชื่อฟังและทำตามคำสั่ง แม้ว่าผู้ที่ปกครองท่านนั้นเป็นทาสก็ตาม ผู้ที่มีชีวิตยืนยาวในพวกท่านจะได้เห็นความขัดแย้งกันมากมาย ดังนั้นเป็นหน้าที่ของท่านที่จักต้องยึดถือสุนนะฮ์ของฉัน (แบบอย่างที่ท่านได้ปฏิบัติ) และสุนนะฮ์ (แบบอย่าง) เคาะลีฟะฮ์ผู้ทรงคุณธรรมที่ได้รับทางชีน้า (จากพระผู้เป็นเจ้า)* จงยึดสุนนะฮ์เหล่านั้นด้วยความหนักแน่น¹ และจงให้ห่างจากกิจการ (ทางศาสนา) ที่ถูกประณามขึ้นใหม่ เพราะกิจการ (ทางศาสนา) ที่ถูกประณามขึ้นใหม่นั้นเป็นบิอะฮ์ และทุก ๆ บิอะฮ์นั้นเป็นการหลงผิด และทุก ๆ การหลงผิดนั้นคือในนรก”

หะดีษนี้บันทึกโดย อับดุลวาจิด และติรมิซีย์ และท่านกล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษอะสัน-เศาะฮิหฺ

---

*คือ เคาะลีฟะฮ์ 4 ท่านแรกในอิสลาม ได้แก่ ท่านอับูบักรุ, อุมัยร, อุซมาน และอะลี (ร.อ.)

¹ ตามศัพท์ภาษาอาหรับแปลว่า “ท่านจงกอดมันด้วยพันกราม”

الْحَدِيثُ الثَّامِسُ مِنَ الْعَشْرِ وَفِيهِ

عَنْ أَبِي نَجِيحٍ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :

وَعَظَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مَوْعِظَةً وَجَلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ، وَذَرَفَتْ مِنْهَا
الْعُيُونُ، فَقُلْنَا : يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَأَنَّا مَوْعِظَةٌ
مُودَّعٍ، فَأَوْصِنَا. قَالَ : « أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ
عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسِيرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا.
فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ،
عَصُوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ،
فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ
ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ ».

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ : حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

หะดีษที่ 29

จากมุอาซ บินญะบัล (รอ.) กล่าวว่า

ฉันถาม (ท่านนบีฯ) ว่า “โอ้เราะซูลุลลอฮฺ จงบอกฉันเกี่ยวกับการงานที่สามารถทำให้ฉันเข้าสวรรค์ได้ และให้ฉันห่างจากไฟนรก” (ท่านนบีฯ) ตอบว่า “แท้จริงท่านได้ถามเกี่ยวกับเรื่องใหญ่โต และแน่แท้มันไม่เป็นการหนักแก่ผู้ที่อัลลอฮฺได้ทรงทำให้ง่ายแก่เขา (นั่นคือ) ท่านต้องภักดีอัลลอฮฺ อย่าได้ถือสิ่งใด ๆ เทียบเคียงกับพระองค์, ท่านต้องดำรงนมาซ จ่ายซะกาต ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน และไปบำเพ็ญหัจญ์ ณ บัยตุลลอฮฺ”

หลังจากนั้นท่านได้กล่าวอีกว่า “ท่านประสงค์ให้ฉันชี้แจงแก่ท่านช่องทางแห่งความดีไหม? การถือศีลอดนั้นเป็นโล่ห์ และการบริจาคทานนั้นลบล้างความผิด ประดุจดังน้ำที่ทำให้ไฟดับได้ และการนมาซของคนหนึ่ง ๆ ยามดึกคืน” หลังจากนั้นท่านได้อ่าน (อัล-กุรอ่าน บทที่ 32 : 16-17) โองการ “ตะตะอาฟา ญูญูซุม อะนิล-มะฎอญฺู” จนถึง “ยะฮฺดะมูน”

หลังจากนั้นท่านกล่าวว่า “ท่านประสงค์ให้ฉันบอกท่านเกี่ยวกับหลักของการงาน เสาของมัน และยอดของมันไหม?” ฉันตอบว่า “ใช่แล้ว โอ้เราะซูลุลลอฮฺ” ท่านจึงกล่าวว่า

“หลัก (หัว) ของการงานคือ อิสลาม เสาของมันคือนมาซ และยอดของมันคือญิฮาด”

الحديث التاسع والعشرون

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :

قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي
الْجَنَّةَ ، وَيُبَاعِدُنِي عَنِ النَّارِ . قَالَ : « لَقَدْ سَأَلْتَ
عَنْ عَظِيمٍ ، وَإِنَّهُ لَيْسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسِرَّهُ
اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ : تَعَبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ
شَيْئًا ، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ ، وَتَصُومُ
رَمَضَانَ ، وَتَحُجُّ الْبَيْتَ . ثُمَّ قَالَ : أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى
أَبْوَابِ الْخَيْرِ : الصَّوْمُ جَنَّةٌ ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ
الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ
فِي جَوْفِ اللَّيْلِ ، ثُمَّ نَلَا : ﴿ تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنْ
الْمَضَاجِعِ ﴾ حَتَّى بَلَغَ ﴿ يَعْمَلُونَ ﴾ . ثُمَّ قَالَ :

หลังจากนั้นท่านถามอีกว่า “ท่านประสงค์จะให้ฉันบอกให้
แก่ท่านเกี่ยวกับบุญแะของสิ่งเหล่านั้นทั้งหมดไหม?” ฉันตอบ
ว่า “ใช่แล้ว โอ้เราะซูลลอฮฺ” แล้วท่านจับสันของท่านและกล่าวว่า
“ท่านจงระวังสิ่งนี้” ฉันเลยกล่าวว่า “โอ้นี่มีแห่งอัลลอฮฺ!
เราถูกกำชับ (ถูกลงโทษ) อันเนื่องมาจากสิ่งที่เราได้พูดกระนั้น
หรือ?” ท่านตอบว่า “ที่ทำให้มนุษย์ถลาไปยังใบหน้าของเขา
(หรือท่านกล่าวว่า “ไปยังจมูกของเขา”) ไปยังนรกนอกเหนือ
จากคำพูดของเขามิใช่หรือ?”

หะคิมนี้บันทึกโดยคิมมีชี ท่านกล่าวว่า หะคิมนี้ยะสัน-เคาะฮ์

”تَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا

وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

อัล-กุรอาน 32 : 16-17 ความว่า

“สีข้าง (ร่างกาย) ของพวกเขาห่างจากที่นอน

(คือไม่นอนมาก),

พวกเขาวิงวอนพระผู้อภิบาลของพวกเขา ด้วยความกลัวและความหวัง,
และพวกเขาวินิจฉัยส่วนหนึ่งจากปัจจัยยังชีพที่เรา (อัลลอฮฺ) ได้ให้แก่เขา,
ดังนั้น จึงไม่มีคนใดรู้สิ่งที่ถูกซ่อนไว้สำหรับพวกเขาจากสิ่งซึ่งเป็นที่สดชื่น
แก่สายตา

(ซึ่ง) เป็นการตอบแทนตามที่พวกเขาได้กระทำ”

« أَلَا أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الْأَمْرِ وَعَمُودِهِ وَذِرْوَةِ سَنَامِهِ ؟ »
قُلْتُ : بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ : « رَأْسُ الْأَمْرِ
الْإِسْلَامُ ، وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ » .
ثُمَّ قَالَ : « أَلَا أُخْبِرُكَ بِمِلَاكِ ذَلِكَ كُلِّهِ ؟ » .
قُلْتُ : بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ وَقَالَ :
« كُفَّ عَلَيْكَ هَذَا » . قُلْتُ : يَا نَبِيَّ اللَّهِ ، وَإِنَّا
لَمُؤَاخِذُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ ؟ فَقَالَ : « ثَكَلْتُكَ
أُمُّكَ يَا مُعَاذُ ، وَهَلْ يَكُوبُ النَّاسُ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ - أَوْ قَالَ : عَلَى مَنَاخِرِهِمْ -
إِلَّا حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ ؟ » .
رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ : حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

หะดีษที่ 30

จากอบุซซะอูดะบะซุ อัลด-กูษะนี, บุรุษม บิน นาซิบ (รอ.)
จากท่านเราะสูล (ศอว.) กล่าวว่า

“แท้จริง อัลลอฮ์ผู้ทรงสูงส่งได้ทรงบัญญัติหลายบัญญัติ
ดังนั้นท่านอย่าได้ละทิ้งบัญญัตินั้น พระองค์ได้ทรงกำหนดหลาย
ขอบเขต ดังนั้นท่านอย่าได้ละเมิดขอบเขตนั้น พระองค์ได้ทรง
ห้ามหลายอย่าง ดังนั้นท่านอย่าได้ฝ่าฝืนมัน และพระองค์ได้ทรง
นิ่งเฉย (ไม่ได้กล่าวถึง) หลายสิ่ง นั่นคือเป็นความโปรดปราน
แก่ท่าน มิใช่เพราะพระองค์ทรงลืม ดังนั้นท่านอย่าได้โต้เถียง
เกี่ยวกับสิ่งนั้น”

หะดีษสะถัม บันทึกลงโดยอัค-คาเราะกูญนี และอื่น ๆ

الْحَدِيثُ الثَّلَاثُونَ

عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَيْنِيِّ جُرْثُومِ بْنِ نَاشِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوهَا .

وَحَدَّ حُدُوداً فَلَا تَعْتَدُوهَا . وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا

تَنْتَهِكُوهَا ، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيْرَ

نِسْيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا » .

حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ وَغَيْرُهُ .

หะดีษที่ 81

จาก อับดู อับบาต, สะฮัล บิน สะฮัล อัศ-ศาลิหฺ (รอ.) กล่าวว่า
มีชายคนหนึ่งไปหาท่านนบี (ศอว.) แล้วถามว่า "โอ้ท่าน
เราะซูลุลลอฮฺ! ขอได้โปรดชี้แจงแก่ฉันถึงการทำงานอย่างหนึ่ง
เมื่อฉันทำนั้นแล้วจะทำให้อัลลอฮฺทรงรักฉันและทำให้ผู้คนรัก
ฉันด้วย" ท่านตอบว่า "จงเพียงพอกับโลก* แล้วอัลลอฮฺจะทรง
รักท่าน และจงเพียงพอกับสิ่งที่มืออยู่กับมนุษย์ แล้วมนุษย์จะ
รักท่าน"

หะดีษสะดัน บันทึกโคซ อิบน์ มานูะฮฺ และอื่น ๆ ด้วยสาย
สืบที่ สะดัน

---

*หมายถึง ไม่หลงรักวัตถุภายนอก

الْحَدِيثُ الثَّانِي وَالْثَلَاثُونَ

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ سَهْلٍ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ :

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إِذَا
عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِي اللَّهُ . وَأَحَبَّنِي النَّاسُ . فَقَالَ :
« أَزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبُّكَ اللَّهُ . وَأَزْهَدْ فِيمَا
عِنْدَ النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ » .

رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ وَغَيْرُهُ بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ .

หะดีษที่ 32

จาก อูษะอีด บิน มาลิก บินสำนอัน อัศ-ศุครี (รอ.)
แท้จริง ท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ (ศอว.) กล่าวว่า

“ท่านอย่าทำให้เกิดความเสียหาย (ความขาดทุน ความ
ยากลำบาก ความทุกข์ยาก) ซึ่งกันและกัน”

หะดีษะสัน บันทึกลงโดย อิบน์ มาญะฮ์, ดาเราะกูฎนี และ
อื่น ๆ ด้วยสายสืบและการบันทึกของมาลิก ใน (หนังสือของท่านที่
ชื่อ) “อัศ-มุวัฏฏะฮ์” ในฐานะเป็นหะดีษ มุร้อล จากอัมรฺ บิน
ยะหฺยา จากบิดาของท่าน จากท่านนบีฯ (ศอว.) โดยไม่ระบุชื่อ
อูษะอีด และ (หะดีษนี้) มีหลายสายสืบ ต่างก็สนับสนุนกัน

الْحَدِيثُ الثَّانِي وَالْثَلَاثُونَ

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَعْدِ بْنِ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ :

« لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ » .

حَدِيثٌ حَسَنٌ ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ وَالدَّارَقُطْنِيُّ وَغَيْرُهُمَا مُسْنَدًا .
وَرَوَاهُ مَالِكٌ فِي الْمَوْطَأِ مُرْسَلًا عَنْ عَمْرِو بْنِ بَحْيٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ
النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَاسْقَطَ أَبُو سَعِيدٍ . وَلَهُ طُرُقٌ يُقْوَى بِغَضِّهَا
بَعْضُهَا .

หะดีษที่ 38

จากอิบну อับบาต (รอ.) แท้จริง ท่านเราะฮ์ฎ (ศอว.) กล่าวว่า

“หากให้ (ตามคำขออย่างทุกอย่าง) ที่ผู้คนได้ขออ้างแล้ว
ย่อมจะมีคนขออ้างเหนือทรัพย์สินของคนอื่นหรือเหนือเลือดเนื้อ
ของคนอื่น ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการยืนยัน (ด้วยหลักฐานและ
พยาน) สำหรับผู้ที่ขออ้าง และต้องมีการสาบานแก่ผู้ที่ปฏิเสธ

หะดีษหะสัน บันทึกโดย อัลด-บัซซะกี และอื่น ๆ จำนวนนี้เช่นกัน
และบางส่วนมีบันทึกอยู่ในขวงเศาะฮ์หุทั้งสอง (บุคอรี-มุสลิม)

الْحَدِيثُ الثَّالِثُ وَالْثَلَاثُونَ

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ :

« لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ ، لَادَّعَى رِجَالٌ
أَمْوَالَ قَوْمٍ وَدِمَاءَهُمْ ؛ لَكِنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي ،
وَالْيَمِينَ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ . »

حَدِيثٌ حَسَنٌ ، رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ وَغَيْرُهُ هَكَذَا وَبَعْضُهُ فِي الصَّحِيحَيْنِ .

หะดِيثที่ 34

จากอับดุลอะฮ์มัด อัลด-ดุครีย์ (ร.อ.) กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะสูล
(ศ.อ.ว.) ได้กล่าวว่า

“ผู้ใดในพวกท่านรู้เห็นสิ่งที่ชั่ว ก็จงห้ามปรามด้วยมือ
(อำนาจ) ของเขา ถ้าเขาไม่มีความสามารถ ดังนั้น (จงห้าม
ปราม) ด้วยลิ้นของเขา (ด้วยการดักเตือน) ถ้าเขายังไม่สามารถ
ดังนั้น (ก็จงปราม) ด้วยจิตใจของเขา(รู้สึกไม่สบายใจ ไม่เห็น
ด้วย ฯลฯ) การกระทำความผิดครั้งนี้ (คือปรามด้วยจิตใจ) เป็นการ
ศรัทธาที่อ่อนแอที่สุด”

หะดِيثนี้บันทึกโดยมุสลิม

الْحَدِيثُ الرَّابِعُ وَالْثَلَاثُونَ

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ .
فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ .
وَذَلِكَ أَوْضَعُ الْإِيمَانِ » .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

หะดีษที่ 35

จากอบู สุร็อยเราะฮฺ (รอ.) กล่าวว่า : ท่านเราะฮฺฎ
(ศอว.) ได้กล่าวว่า

“ท่านทั้งหลายอย่าได้อิฉริษยากันและกัน อย่าได้โกง
กันและกัน อย่าได้รังเกียจกันและกัน อย่าได้ห่างเหินกันและ
กัน และอย่าได้แย่งกันซื้อขาย (สิ่งของ) ที่คนอื่นกำลังจะซื้อ/จะ
ขายกัน ท่านทั้งหลายจงเป็นบ่าวของอัลลอฮฺที่เป็นพี่น้องกัน
มุสลิมเป็นพี่น้องของมุสลิม เขาจะสร้างความมอยฺติธรรมแก่อีก
ฝ่ายหนึ่ง จะปฏิเสธการคบค้าที่จะเกิดขึ้นแก่อีกฝ่ายหนึ่ง
จะโกหกเขา จะดูถูกดูแคลนเขา ย่อมทำไม่ได้ การสำรวมตน
(ตักวา) นั้นอยู่ที่นี้-ท่านซีไปที่อกของท่าน 3 ครั้ง - ความชั่ว
ชั่วที่สุดของคนหนึ่ง ๆ นั่นคือ ถ้าเขาดูถูกดูแคลนพี่น้องเขาที่เป็น
มุสลิม

“มุสลิมทุกคนต่อมุสลิมอีกฝ่ายหนึ่งนั้นเป็นที่ต้องห้ามคือ
เลือดของเขา ทรัพย์สินบัตติของเขา และเกียรติของเขา”

หะดีษนี้บันทึกโดยมุสลิม

الحديث الخامس والثلاثون

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم :

لَا تَحَاسَدُوا ، وَلَا تَنَاجَشُوا ، وَلَا تَبَاغَضُوا ،
وَلَا تَدَابَرُوا ، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ .
وَكُونُوا ، عِبَادَ اللَّهِ ، إِخْوَانًا . الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ :
لَا يَظْلِمُهُ ، وَلَا يَخْذُلُهُ ، وَلَا يَكْذِبُهُ ، وَلَا يَحْقِرُهُ .
التَّقْوَى هُنَا - وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ -
بِحَسَبِ أَمْرٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ .
كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ : دَمُهُ ، وَمَالُهُ ،
وَعِرْضُهُ .
رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

เทศน์ที่ ๓๐

จาก อนุ สรรยาระช (๑๕.) จากท่านนบี (ศอว.) กล่าวว่า

“ผู้ใดปลดปล่อยผู้ศรัทธาจากความทุกข์อย่างหนึ่งจากความทุกข์แห่งโลก อัลลอฮฺจะทรงปลดปล่อยเขา (จาก) ความทุกข์ยากอย่างหนึ่งของความทุกข์ยากในวันกิยามะฮฺ

“ผู้ใดช่วยเหลือผู้ที่กำลังยากลำบาก อัลลอฮฺจะทรงช่วยเหลือเขาทั้งในโลกของอาคิเราะฮฺ

“ผู้ใดปกปิดความอัปยศของมุสลิม อัลลอฮฺ จะทรงปิดความอัปยศของเขาทั้งในโลกและอาคิเราะฮฺ

“อัลลอฮฺพร้อมที่จะช่วยเหลือปาวของพระองค์ คราที่ปาวคนนั้นชอบที่จะช่วยเหลือพี่น้องของเขา

“ผู้ใดชวนขายหนทางเพื่อแสวงหาความรู้ อัลลอฮฺจะทรงให้ความสะดวกแก่เขาในหนทางไปยังสวรรค์

“เมื่อพวกหนึ่งได้ชุมนุม ณ บ้านแห่งหนึ่งจากบ้านของอัลลอฮฺ (มัสญิด) ด้วยการอ่านคัมภีร์แห่งอัลลอฮฺ และศึกษาหาความรู้กันและกัน ความสงบราบรื่นก็จะลงมายังพวกเขา และพวกเขาจะถูกปกคลุมด้วยความเมตตา (เราะหฺมัต) แห่งพระเจ้า และจะถูกล้อมรอบด้วยมะลาอิกะฮฺ และอัลลอฮฺจะทรงระลึกถึงพวกเขาในกลุ่มผู้ที่อยู่ ณ พระองค์ (บรรดา มาละอิกะฮฺที่เฝ้าพระองค์) และผู้ใดปฏิบัติกิจการงานของเขาด้วยความเลื่อมใสอัลลอฮฺจะไม่ทรงยกฐานะของเขาอย่างรวดเร็ว”

(เทศน์ท่านอนีสมีหลายสำนวน) สำนวนนี้ตามบันทึกของมุสลิม

الْحَدِيثُ السَّادِسُ وَالْإِثْنُونَ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ :

« مَنْ نَفَسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ
الدُّنْيَا، نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ .
وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ، يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ . وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا، سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ . وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ، مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي
عَوْنِ أَخِيهِ . وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا،
سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ . وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ
فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ، يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ
بَيْنَهُمْ، إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ ، وَعَشِيَّتُهُمُ
الرَّحْمَةُ ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ
فِيمَنْ عِنْدَهُ . وَمَنْ بَطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ
نَسَبُهُ » .

رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِهَذَا اللَّفْظِ .

หะดีษที่ 37

จาก อิบน์ อับบาส (รอ.) จากท่านเราะสูล (ศอว.) ได้รายงานจากคำคร่ำครวญแห่งอัลลอฮ์ (ตะบารกะวะ วะตะอาลา) ซึ่งคร่ำครวญว่า

“แท้จริง อัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดคุณค่าแห่งความดีทั้งหลาย และค่าของความชั่วทั้งหลาย แล้วทรงชี้แจงดังต่อไปนี้

“ผู้ใดปรารถนาจะทำการดี แต่ไม่ (ไม่มีโอกาส) กระทำ อัลลอฮ์จะทรงบันทึกในฐานะความดีอย่างหนึ่งอย่างสมบูรณ์ ถ้าเขาปรารถนาจะทำการดี แล้วเขาได้กระทำตามที่เขาปรารถนานั้น อัลลอฮ์จะทรงบันทึกคุณค่าแห่งการดี (หลายเท่า) ตั้งแต่ 10 เท่าถึง 700 เท่า ถึงหลาย ๆ เท่าอย่างมากมาย

“และถ้าเขาปรารถนาจะทำชั่ว แต่เขาไม่ได้กระทำ อัลลอฮ์จะบันทึกความดีอย่างหนึ่งที่สมบูรณ์ ถ้าเขาปรารถนาทำชั่วแล้วได้ทำ อัลลอฮ์จะบันทึกด้วยความชั่วเพียงอย่างเดียว”

หะดีษนี้บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิมในหนังสือของท่านทั้งสองด้วยจำนวนข้างต้น

لَاخِذِي السَّبَّاحَ وَالْمَلَائِكَةَ

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرُوهُ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ :

« إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ ، ثُمَّ
بَيَّنَ ذَلِكَ : فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا
اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً ، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا
اللَّهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ
إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ ، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا
كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً ، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا
كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً . »

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ فِي صَحِيحَيْهِمَا بِهَذِهِ الْحُرُوفِ .

หะคิษที่ 88

จาก อญ สุริยอเราะฮฺ (รอ.) กล่าวว่า ท่านเราะฮฺฏอ (คอว.)
กล่าวว่า

“แท้จริง อัลลอฮฺทรงผู้ซึ่งสูงส่งได้ตรัสว่า

ผู้ใดเป็นศัตรูกับผู้ที่ซื่อสัตย์ต่อฉัน (ผู้ที่ใกล้ชิดกับฉัน/ผู้ที่ฉันรัก) แท้จริงฉันได้ประกาศสงครามกับเขา และไม่มีป่าวของ
ฉันคนใดที่ใกล้ชิดกับฉันด้วยการทำงานใด ที่ฉันชอบ มากกว่าการ
ปฏิบัติสิ่งที่ฉันได้กำหนด (กิจการที่เป็นพิธี) แก่เขาไว้แล้ว
และป่าวของฉันอยู่ใกล้ชิดกับฉันเสมอด้วยการปฏิบัติกิจการที่
เป็นสุนัต จนฉันรักเขา ดังนั้น เมื่อฉันได้รักเขาแล้ว ฉันก็เป็น
หูของเขาซึ่งเขาได้ยิน และเป็นตาของเขาที่เขาสามารถมองเห็น
ได้ และเป็นมือของเขาที่เขาฟาด (ต่อผู้) กับมือนั้น และเป็นเท้า
ของเขาที่เขาใช้สำหรับเดิน และแน่นอนยิ่ง ถ้าเขาขอสิ่งใด ๆ
จากฉัน ฉันย่อมให้แก่เขา และแน่นอนยิ่ง ถ้าเขาขอความคุ้ม
ครองจากฉัน ฉันย่อมให้ความคุ้มครองแก่เขา”

หะคิษนี้ (เป็นหะคิษอุคฺศิ) บันทึกโดยบุคอรี

لِلْجَدِيدِ الثَّامِنِ وَالْإِسْلَامِ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ : مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنَنِي بِالْحَرْبِ . وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا أَفْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ ، فَإِذَا أَحَبَّهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا ، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا ، وَلَكِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ ، وَلَكِنْ أَسْتَعَاذَنِي لَأُعِذَّنَّهُ » .
رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

หะคิษที่ 39

จาก อิบну อับบาต (รอ.) แท้จริง ท่านเราะฮูต (ศอว.)

กล่าวว่า

“แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้อภัย (ได้ลบล้างบาป) - เนื่องจาก
ฉัน - จากอุมมะฮฺของฉัน ซึ่งกิจการที่ผิดพลาดและการหลงลืม
และที่ถูกลืมอื่นบังคับแก่เขา”

หะคิษษะดัน บันทีกโคซ อิบну มาญะฮฺ, บัซซะกี และอื่น ๆ

الحديث التاسع والثلاثون

عَنْ أَبِي عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ :

« إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ
وَالنَّسْيَانَ ، وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ » .

حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ أَبُو مَاجَهٌ وَابْنُ أَبِي هَاشِمٍ وَغَيْرُهُمَا .

หะคิษที่ 40

จาก อิบну อุมัร (รอ.) กล่าวว่า

ท่านเราะสูล (ศอว.) ได้จับไหล่ฉัน แล้วกล่าวว่า

“ในโลกนี้เธอจะเป็นดังคนแปลกหน้าหรือคนที่กำลังเดินทาง”

อิบนุ อุมัร (รอ.)กล่าว(แก่ผู้ที่ฟัง)ว่า“ถ้าท่านอยู่ในเวลาเย็น ท่านอย่าได้รอนจนถึงรุ่งเช้า ถ้าท่านอยู่ในเวลาเช้า ก็อย่าได้เฝ้ารอนถึงเวลานเย็น จงใช้ (จงทำงาน) ในขณะที่ท่านสุขภาพก่อนที่จะท่านจะเจ็บป่วย และจงใช้ (ทำงาน/ทำอะมัล) ในชีวิตของท่านก่อนที่จะท่านจะตาย”

หะคิษนี้บันทึกโดย บุคอรี

الْحَدِيثُ الْأَمْرُجُونُ

عَنْ أَبِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ :

أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
بِمَنْكِبِي فَقَالَ :

« كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ
سَبِيلٍ »

وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا يَقُولُ :

« إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَتَنَطَّرِ الصَّبَاحَ ، وَإِذَا
أَصْبَحْتَ فَلَا تَتَنَطَّرِ الْمَسَاءَ ، وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ
لِمَرَضِكَ وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ » .

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

หะคิษที่ 41

จาก อุมุฮัมมัด, อับดุลลอฮ์ บิน อัมรฺ บิน อัลด-อาศ (รอ.)
กล่าวว่า ท่านเราะฮฺฎ (ศอว.) กล่าวว่า

“คนหนึ่งคนใดในพวกท่าน ไม่มีศรัทธา (ที่แท้จริง/ที่
สมบูรณ์) จนกว่า คัดหา (ความต้องการ) ของเขาตาม (เห็น
ดีด้วยกับ) สิ่งที่ดินได้นำมา (สอนแก่ท่าน)”

หะคิษอะฮ์มัด เคาเศฮ์หฺ เราได้รายงานจากหนังสือ “อัล-มุญะฮฺด”
(ของ อบูด-กอสิม อิสมะฮ์มัด บินมุฮัมมัด อัลด-อักฟะฮานี - ดันชีวัต
ศค.535) กล้วยสายสืบที่เคาเศฮ์หฺ

الْحَدِيثُ الْخَالِصُ وَالْأَمْرُ بِتَعَوُّنِ

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا
قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا
لِمَا جِئْتُ بِهِ .

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ رَوَيْنَاهُ فِي كِتَابِ الْحُجَّةِ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ .

หะคิชที่ 42

จาก อะนัส (รอ.) กล่าวว่า : ฉันได้ยินท่านเราะสูล (ศอ.)
กล่าวว่า

“อัลลอฮ์ผู้ซึ่งสูงส่งได้ตรัสว่า

“บุตรอาดัม (มนุษย์) เอ๋ย ! ทราบใดที่สุเจ้าขอ (จุอาฮ์)
และมีความหวังจากฉัน ฉันจะอภัยให้ในความผิดที่สุเจ้าได้
กระทำ และฉันจะไม่สนใจอีก

“บุตรอาดัมเอ๋ย ! แม้ว่าความผิดของสุเจ้าจะสูงเท่าชั้นฟ้า
หลังจากสุเจ้าของอภัยโทษจากฉันแล้วฉันก็จะอภัยให้แก่สุเจ้า

“บุตรอาดัมเอ๋ย ! ถ้าสุเจ้ามายังฉันด้วยบาปเต็มแน่นเท่า
พิภพ แล้วสุเจ้ามาพบฉัน โดยที่สุเจ้าไม่ได้ตั้งภาคีใด ๆ กับฉัน
แน่นอน ฉันจะให้อภัยแก่สุเจ้าด้วยการอภัยที่เท่าพิภพเช่นกัน”

บันทึกโดยติรมิซีย์ ท่านกล่าวว่า เป็นหะคิช ฮะสัน เคาะฮ์

الحديث الثاني والأربعون

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :

« قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : يَا ابْنَ آدَمَ . إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي . غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي . يَا ابْنَ آدَمَ ، لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي ، غَفَرْتُ لَكَ . يَا ابْنَ آدَمَ . إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا ، لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً » .
رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

٢١٣، ٣٧

ن ز م

النووي، ابو زكريا يحيى بن شرف الدين بن مري بن
حسن الخزامي الحوراني الشافعي، ٦٣١ هـ - ٦٧٦ هـ

متن الاربعين النووية في الاحاديث الصحيحة
النبوية / يحيى بن شرف الدين النووي - الرياض :
الرئاسة العامة لادارات البحوث العلمية والافتاء والدعوة
والارشاد، ١٤١٣ هـ

١١٢ ص

باللغة التايلاندية

وقف لله تعالى

١. الحديث - مختارات ومنتخبات،

ب. العنوان.

١٤١٣ هـ - ١٩٩٢ م

دار عالم الكتب

للطباعة والنشر والتوزيع

العنوان ص. ب ٦٤٦٠ الرياض ١١٤٤٢

هاتف ٤٦٣١٧٢٢ فاكس ٤٦٣١٣٣٦

مِنْ أَلَارْبَعِينَ النَّوَوِيَّاتِ

فِي

الْأَحَادِيثِ الصَّحِيحَةِ النَّبَوِيَّةِ

لِلْهَيْئَةِ الْعِلْمِيَّةِ بِإِثْنِ عَشَرَ

صَحْحِ الْمَلِكِ

بِاللُّغَةِ التَّائِيلَانِيَّةِ

طُبِعَ وَنَشَرَ

الرَّيَّاسَةُ الْعَامَّةُ لِلْإِدَارَاتِ الْبَحْثِ الْعِلْمِيَّةِ وَالْإِفْتَاءِ وَالرَّعْوَةِ وَالْإِرْشَادِ

وَكَالَةُ الطَّبَاعَةِ وَالتَّرْجُمَةِ

الرِّيَاضُ - الْمَمْلَكَةُ الْعَرَبِيَّةُ السُّعُودِيَّةُ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى

١٤١٣ هـ

مِنْ أَرْبَعِينَ نَوَاسِيتًا

مِنْ أَلَارْبَعِينَ النَّوَوِيَّةِ

في
الْأَحَادِيثِ الصَّحِيحَةِ النَّبَوِيَّةِ

لِلْهَيْئَةِ الْمَلِكِيَّةِ بِمَحْيِي بْنِ شَرْفِ الدِّينِ النَّوَوِيِّ
رَحِمَهُ اللَّهُ

بِاللُّغَةِ التَّائِيلَنْدِيَّةِ

طُبِعَ وَنُشِرَ
الرِّيَاسَةُ الْعَامَّةُ لِإِدَارَةِ الْبَحْثِ الْعِلْمِيَّةِ وَالْإِفْتَاءِ وَالِدَّعْوَةِ وَالْإِرْشَادِ
وَمَكَالَةُ الطَّبَاعَةِ وَالرَّحْمَةِ
الرِّيَاضُ - الْمَمْلَكَةُ الْعَرَبِيَّةُ السُّعُودِيَّةُ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى
١٤١٣ هـ